

Biblioteka alter:ego

Naslov originala *Illumination, The Shaman Way of Healing*

Copyright © Dr. Alberto Villoldo, 2010.

Prvi put objavio Hay House Inc. USA, 2010.

Hrvatsko izdanje © Planetopija, 2014.

Prevela **Aleksandra Barlović**
Lektorirala **Ljiljana Puljar-Matić**
Uredila **Merima Nikočević Ibrahimpašić**
Korektor **Ivan Marenić**
Naslovnica **Ivona Franić, Upi-2m, Zagreb**
Grafičko oblikovanje **Melita Malusà Vukašinić**
Tisak **Kerschoffset, Zagreb**
Za nakladnika **Marina Kralj Vidačak**
Nakladnik **Planetopija, Zagreb**

Sva prava pridržava nakladnik. Nijedan dio ove knjige ne smije se upotrijebiti niti reproducirati na bilo koji način bez pisane dozvole, osim u slučaju kratkih navoda u kritikama ili ocjenjivačkim člancima. Za sve obavijesti možete se obratiti nakladniku.

ISBN 978-953-257-288-9

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 870653.

Dr. Alberto Villoldo

PROSVJETLJENJE

Šamanski put iscjeljivanja

Zagreb, 2014.

Sadržaj

<i>Predgovor</i> Okus beskonačnosti	9
<i>Prvo poglavlje</i> Inicijacija kao prosvjetljenje	13
<i>Drugo poglavlje</i> Lovac i lovina	37
<i>Treće poglavlje</i> Kroćenje pretpovijesnog mozga	56
<i>Četvrto poglavlje</i> Arhetipska smrt i veliko buđenje	75
<i>Peto poglavlje</i> Stadiji inicijacije	97
<i>Šesto poglavlje</i> Sedam demona i sedam anđela	114
<i>Sedmo poglavlje</i> Pobjeđivanje demona mladosti	124
<i>Osmo poglavlje</i> Pobjeđivanje demona zrele dobi	137
<i>Deveto poglavlje</i> Inicijacije mladosti	155
<i>Deseto poglavlje</i> Inicijacije zrelosti	168
<i>Jedanaesto poglavlje</i> Šamanovi darovi: stjecanje osobne moći	187
Zaključak	196
Bilješke	202
Zahvale	204
O piscu	205

Okus beskonačnosti

Mnoge godine proveo sam u Andama i u prašumi Amazone pručavajući čuvare domorodačke mudrosti i bilježeći njihove iscjeliteljske prakse. Premda su ti muškarci i žene također šamani, te čuvare mudrosti nazivat ću tradicionalnijim nazivom “laike”, kako bih ih odvojio od uobičajenih travara, primalja i iscjelitelja. Isprva sam želio shvatiti kako njihova duhovna medicina pomaže ublažiti niz bolesti od kojih čovječanstvo danas pati. Bilo mi je potrebno mnogo godina da shvatim kako šamani ne vjeruju u model bolesti koji mi na Zapadu primjenjujemo. Za njih svaka bolest ima duhovni uzrok, a očituje se kroz suptilna tijela – energetsko tijelo, naše emocije, naše misli – i naposljetku kroz fizičko tijelo. Prema shvaćanju šamana, tjelesni i emocionalni izazovi pružaju mogućnost za inicijaciju i duhovni preporod u novi način bivanja. Ako se mogućnost za inicijaciju propusti, drugi poziv na buđenje može se pojaviti u obliku još teže bolesti.

U ovoj knjizi otkrit ćete da je najdjelotvorniji način za uspješno suočavanje s tjelesnim i emocionalnim problemima zapravo podvrgavanje svetoj inicijaciji koja vodi smrti starog jastva, preporodu i prosvjetljenju. Prosvjetljenje nije daleko postignuće koje se dosegne nakon mnogih godina sjedenja na jastučiću za meditaciju ili nešto što vas odjednom snađe. Većina šamana to odbacuje kao plodove

religioznog maštanja ili kao pokušaj odgađanja za daleku budućnost onoga što je već danas dostupno. Prosvjetljenje nije ni puko razumijevanje prirode dobra i zla te kako, u metafizičkom smislu, ni jedno ni drugo ne postoji. Za šamane je prosvjetljenje niz buđenja i spoznaja koje opetovano doživljavamo. Ta prosvjetljenja su dio našega razvojnog puta, a na svojem usponu na više razine nećemo odbaciti ni jedno od njih. Prekoračujemo ih, uključujemo i uzdižemo se iznad prijašnjih razina razumijevanja te svako prosvjetljenje uključujemo u svoje integrirano jastvo.

Prosvjetljenje vam pomaže dosegnuti više razumijevanje vašega životnog putovanja. Donosi vam slobodu od emocionalne patnje i svijest o istinskoj prirodi stvarnosti. Usput se može dogoditi emocionalno i tjelesno ozdravljenje, a mogli biste i, kao i mnogi šamani, razviti moć iscjeljivanja drugih, čitanja znakova sudbine u prirodi te neustrašivog suočavanja sa smrću. Prosvjetljenje za šamana nije samo unutarnje stanje svijesti. Svoje darove morate iznijeti u svijet u obliku suosjećanja, hrabrosti i poniznosti – u današnje vrijeme rijetkih značajki. Prosvjetljenje se u postšamanskim društvima nazivalo različitim imenima – *samadhi*, blaženstvo, i izrazito je slično kršćanskoj zamisli milosti. Mnoge religije poučavaju da se milost može primiti samo od Boga, kao što se dogodilo svetom Pavlu kad je na putu za Damask doživio preobraćenje, ili proroku Muhamedu, kad je primio Kur'an od anđela Gabrijela. Tradicionalno smo vjerovali da milost nije moguće steći vlastitim trudom. No, je li to doista tako?

Laike su intuitivno slutili ono što neuroznanost danas otkriva: prosvjetljenje je prirodna sposobnost mozga, a ne samo dar koji nam daje određena viša moć. Premda je uistinu bilo moguće istinu i znanje na tajanstvene načine primiti izravno od Duha, laike su otkrili da prosvjetljenje mogu postići uspješnim prolaženjem određenih inicijacija u tajne života. Sedam je životnih prijelaza koje svi doživimo – rođenje, postajanje muškarcem ili ženom, prva ljubav, sklapanje braka, roditeljstvo, mudrost i smrt. Da bismo to doživjeli

kao inicijacije, moramo se suočiti sa svojim unutarnjim demonima i pobijediti ih, pojmiti svoje jedinstvo sa svijetom i shvatiti svoju dužnost čuvara sveg života.

Samo prosvjetljenje donosi potpuno ozdravljenje. Šamanski iscjelitelji u svojoj kozmologiji ne razlučuju karcinom, dijabetes ili srčanu bolest. Ta stanja, i mnoga druga, shvaćaju kao simptome duhovne bolesti – gubitka svetog osjećaja jedinstva s univerzumom te zanemarivanja vlastite uloge u stvaranju svijeta. Za laike nema razlike između smrti zbog napada jaguara i smrti zbog napada mikroba. Smrt zbog napada mikroba zapadnjaci smatraju bolešću, a ako vas pojede jaguar, to se smatra nesrećom, pravim pehom. Laika zna da mora biti u svetom odnosu s jaguarima i s mikrobima jer će ga u suprotnom oboje doživjeti kao večeru. Uz to zna i da mora sudjelovati u sanjanju svijeta kao sudionik u njegovu stvaranju ili nastaviti ponavljati noćnu moru povijesti te biti prisiljen prihvatiti svijet koji drugi sanjaju.

Religije su prosvjetljenje prikazale kao nešto što je običnim ljudima gotovo nemoguće postići. Laike vjeruju da je prosvjetljenje moguće za sve koji su voljni odvažno krenuti na put inicijacije. Zemljovide za snalaženje na tom teritoriju iscrtali su veliki učitelji, uključujući Krista i Buddhu, ali mi moramo biti voljni sami krenuti putem inicijacije, kao što su to učinili svi veliki učitelji. Kad to učinimo, postajemo istraživači i pioniri. Oslobađamo se genetskog i psihološkog naslijeđa – značajki koje nas čine sklonima živjeti i umrijeti na određeni način. Tek tada možemo početi oblikovati uistinu zdrav, autentičan i izvoran život. Sposobni smo stvoriti novo tijelo koje skladno stari, ozdravljuje i umire. Prosvjetljeni smo.

Je li naš mozak programiran za prosvjetljenje? Zbog evolucijskog putovanja od tvari do uma, duše i duha – svaki korak nadilazi i obuhvaća prethodni – pomišljam da bi prosvjetljenje moglo biti sila vodilja svojstvena prirodi. Najprije usamljeni pojedinac poseže za nebesima i dodiruje beskonačnost, a tada nas sve više i više slijedi, sve dok čovječanstvo ne otkrije našu transcendentnu prirodu.

Možda je sve ovo sanjarenje. Moja znanstvena izobrazba poučila me je da je tvar tijekom velikog praska proizašla ni iz čega te da život sumorno i tiho napreduje prema hladnoj smrti svršetka svijeta. Godinama sam vjerovao da je objašnjenje znanstvenog materijalizma jedino točno. Ali, nakon vlastite inicijacije i nakon kušanja beskonačnosti ustanovio sam da mi je draže društvo vizionara, muškaraca i žena koji znaju da je njihova sudbina sanjanjem stvarati svijet. Nadam se da ćete nam se pridružiti!

Dr. Alberto Villoldo
www.thefourwinds.com

Inicijacija kao prosvjetljenje

Treći tjedan u području Amazone. Sve je vlažno. Spremio sam svoje omiljeno naliwpero i počeo pisati olovkom. Pokušao sam pročitati jučerašnji zapis, ali sam zatekao plavu mrlju na stranici.

Sunce se probija kroz krošnje, a kapi rose na paukovoju mreži preda mnogom blistaju poput dragulja. Priroda me jutros poučava kako je smrt presudna za život jer ga hrani. Jedan pauk u dolini Amazone prede srebrnu čaburu oko svojega plijena koji se uzaludno pokušava osloboditi. Tog jutra ulovio je noćnog leptira pa žurno prelazi amo-tamo predući te vežući svoju žrtvu poput Liliputanaca koji užurbano vežu Gulivera svojom majušnom užadi. Kad je žrtva čvrsto svezana, pauk joj ubrizgava otrov koji razgrađuje sva njezina tkiva te je iznutra pretvara u tekućinu, a potom počinje sisati život iz svojega plijena. Pauk ima nekoliko takvih "obroka" pohranjenih u svojoj mreži. Kad god mu je potrebna hrana, hranilicom nalik igli probuši čaburu svojega plijena i pojede bjelanjčevine koje fermentiraju u njoj. Nakon gozbe ostanu samo prazne ljuštare koje su nekoć bile plavokrili noćni leptiri i žuti bumbari.

"Pauk je jedini koji se ne zaplete u mrežu", rekao je don Antonio.

Pogledao sam u oči toga starog Indijanca, svojega vodiča i mentora.

"To je svijet u kojemu živimo, prijatelju, svijet grabežljivaca i plijena, u kojemu ljudi isisavaju jedni druge. Postoji i drugi svijet, svijet stvaratelja, o kojemu vi ne znate ništa."

Ja živim u svijetu grabežljivaca? Ili je to svijet plijena, u koji sam ubačen, konzumiran, bespomoćan?

Don Antonio je znao da se osjećam kao da vodim iscrpljujuću bitku sa životom i da se odgovore nadam pronaći ovdje, u dolini Amazone.

“Želiš pobjeći na neko vrijeme, a tada se vratiti u svoj svijet i pobijediti svoje neprijatelje”, rekao je. “Ali, pobijediti ih moraš ovdje, jer su tvoji neprijatelji u tebi.”

*Dnevnik,
rijeka Maraňon, Peru*

Sedam je velikih inicijacija koje svako ljudsko biće mora proći. To su inicijacija rođenja, postajanja muškarcem ili ženom, prve ljubavi, sklapanja braka (i katkad rastave), roditeljstva, mudrosti i smrti. Moguće je da vi nećete proći sve te inicijacije u biološkom smislu ili u uobičajeno životno doba. Primjerice, neki ljudi nikada ne sklope brak ili nemaju djecu. Pa ipak, svatko od nas, bez obzira na spol i kulturu, mora ih *mitski* proći barem jednom. Ako nemate sina ili kćer, možda ćete napisati knjigu ili ostvariti kakav drugi stvaralački projekt koji će biti vaše “dijete” i kojemu morate naučiti biti roditelj. Sami ćete se ponovno “roditi” kad započnete novi život u drugom gradu ili promijenite karijeru, a dijelovi vas metaforički će “umirati” s gubicima i promjenama koje život donosi. Inicijacije su neizbježne. Ako se opirete inicijaciji, univerzum će se urotiti kako bi vas na neki drugi način suočio sa završetkom određenog životnog stadija. Otpor je uzaludan.

Svaka inicijacija nudi vam mogućnost za prosvjetljenje – za buđenje vaše božanske prirode, identificiranje sa svijetom stvaratelja, doživljavanje milosti i oslobađanje iz svijeta oskudice i surovog, grabežljivskog postojanja koje većina čovječanstva trpi. Ako propustite koju od svojih inicijacija, vaše zdravlje i emocionalno stanje bit će ugroženi. Primjerice, ako ne prođete inicijaciju braka,

možda nećete biti sposobni postići istinsku intimnost s partnerom nakon što romantika izbledi. Ako propustite inicijaciju postajanja muškarcem, možete postati *puer aeternus*, vječni dječak, te čitav život skupljati "igračke". Psihologija nam govori da, ako želimo ispraviti te situacije, moramo razumjeti koje smo traume pretrpjeli kao djeca ili kako su nas naši disfunkcionalni roditelji poučili nezdravim ponašanjima. Ali, seciranje prošlosti je zamka. Šaman zna da će usredotočenost samo utvrđivati naše rane jer počinjemo vjerovati da su dramatične osobne priče – tragične ili junačke – koje pripovijedamo o vlastitoj prošlosti, zapravo ono tko danas jesmo.

Potpuno možete zacijeliti tek kad uspješno prođete inicijacije s kojima vas život suoči. U kasnijim poglavljima moći ćete ustanoviti koje ste inicijacije propustili, pripremiti se za hrabro suočavanje s njima i, kad vas kolo sreće sljedeći put izabere, spremno odgovoriti na njihov prikriveni poziv.

Naše neiscijeljene emocije

Inicijacija nam nudi mogućnost iscjeljivanja vlastitih emocija. Sva drama i patnja u našem životu proizlaze iz naših neiscijeljenih emocija, koje rađaju vjerovanjima o tome kako svijet funkcionira. Šaman zna da, kakva god bila vaša vjerovanja o prirodi stvarnosti, univerzum će vam dokazati da ste u pravu. Ako s nelagodom pođete u večernju šetnju šumom, čut ćete zloslutno pucketanje grančica u blizini. Ako vjerujete da će svaka veza koju uspostavite završiti katastrofalno, vjerojatno hoće. Ako ste uvjereni da na radnom mjestu nikada nećete uspjeti, nećete. S druge strane, pozitivna vjerovanja pomažu vam čašu uvijek vidjeti kao napola punu. Ako vjerujete da zaslužujete biti sretni, sreća će vas pronaći čak i u teškim okolnostima. Ako vjerujete da je šuma bezopasna i lijepa, takva će i biti.

Naše neiscijeljene emocije izvor su duboko ukorijenjenih vjerovanja koja nas uvjeravaju da je određena situacija problem koji ne

možemo promijeniti. Sposobni smo riješiti svaku teškoću u svojem životu – od otkrivanja ljubavi do postizanja mira u našem svijetu – ako iscijelimo svoje emocije, a tada promijenimo svoja vjerovanja. Ali, ne možemo jednostavno promijeniti svoj način razmišljanja i čudesno preoblikovati svijet jer su naša vjerovanja urezana u živčane mreže duboko u našem mozgu. Ta su vjerovanja šifrirana u programima prožetim emocijama koji su se od pretpovijesnog doba razvijali s ciljem preživljavanja te izlaženja nakraj s nasiljem i strahom. Reprogramiranje tih živčanih mreža nije jednostavno kao razgovaranje o njima s psihoterapeutom. Pozitivno razmišljanje je početak, ali svoja vjerovanja o ljubavi ili obilju ne možete promijeniti jednostavnim lijepljenjem nove afirmacije na vrata hladnjaka. Morate preustrojiti svoj mozak.

Sedam prijelaza

Svaka kultura na ovom planetu prepoznaje sedam prijelaza ili inicijacija koje su ljudska bića proživljavala od početka vremena. Svaka inicijacija označava rastanak s prošlošću koji vas poziva zakoračiti u ono što postajete i na taj način postići ćete prosvjetljenje.

Te inicijacije moguće je iskusiti samo kao hormonske i fiziološke promjene koje prate svaki prijelaz ili ih je moguće proživjeti mitski, potpuno usredotočeno na emocionalni i intelektualni krajolik koji otvaraju. Mitska inicijacija iziskuje smrt osobne priče te arhetipsko ponovno rođenje novog i uzvišenijeg osobnog mita.¹ Carlu Jungu pripisuje se razvijanje te zamisli u kontekstu psihologije nesvjesnog. Arhetipovi se očituju u simbolizmu, ili predodžbama u snovima i maštanjima, likovnoj umjetnosti i književnosti, mitologiji i religiji. Mogući su personificirani likovi kao što su Velika Majka ili Mudri Starac, ili procesi kao što su smrt, ponovno rođenje i vjenčanje suprotnosti. Sa svakim prijelazom otkrivete da ne umirete, čak i kad mislite da će vas bol u srcu usmrtniti, ili da će vas gubitak mla-

dosti uništiti. Naposljetku inicijacijom otkrivajte mir, velikodušnost, suosjećanje i prosvjetljenje.

Ako ste sposobni uvidjeti kad ste na pragu i hrabro se predati procesu inicijacije, izdržat ćete bol i prestati osjećati da je život nešto što vam se događa. Kad iskusite inicijaciju, vaši osjećaji nemoći i straha se raspršuju, a na njihovu mjestu pojavljuju se hrabrost, radoznalost i kreativnost. Napokon možete poništiti čaroliju zbog koje su vam dramatični događaji iz prošlosti crpili energiju.

Sedam je toksičnih emocija s kojima se moramo suočiti tijekom inicijacije i iz kojih proizlaze sva naša ograničavajuća vjerovanja. Priroda je zbog nekog čudnog razloga programirala te emocije u ljudski mozak. Nekoć su bile poznate kao sedam smrtnih grijeha te su zbog svoje vrlo velike moći čak personificirane kao demoni:

- gnjev
- pohlepa
- pohota
- lijenost
- zavist
- neumjerenost u jelu i piću
- oholost.

Kad se oslobodimo tih pogubnih emocija i posljedičnih vjerovanja u oskudicu, nemoć, intimnost i strah, otkrivamo da, premda u svijetu postoji nasilje, u svojem domu i odnosima možemo biti slobodni od njega. Učimo da, iako pohlepa i neumjerenost haraju posvuda, mi možemo živjeti u obilju i bez stvaranja pretilog tijela te uspostavljanja gramzivog načina života. Otkrivamo da, iako je vrlo teško promijeniti svijet, nije teško promijeniti vlastiti svijet.

Šamani inicijacijama iscjeljuju toksične emocije i pretvaraju ih u izvore moći i milosti. Obred inicijacije omogućuje vam rasti bez zaglibljivanja u teškoćama i patnji. Omogućuje vam zacijeliti samostalno, umjesto da od drugih tražite da ostvaruju sporedne uloge u vašim emocionalnim dramama. Jednom sam čuo mudrog starca koji je rekao da ćemo, ako ne otkrijemo pouke kojima nas toksične emocije mogu poučiti, sklopiti brak s osobom koja će se potruditi